

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izdani redelje in priložnice, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računano se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačajo se od četrtinskega pečetnega po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se nevolé frankirajo. — Pokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagorodijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Pisma o Rusiji.

II.

Navel se je zadnjič rezultat zadnjega popisa ali ljudskega številenja v Rusiji, ki po svoji izrednej vsoti in nepričakovanih številkah vzbuja zanimanje in resno premišljevanje statistikov in državnikov. Ta rezultat sam na sebi je že resnoben, ker kaže divno silo severne države, a postane še resnobnejši, ako se pomisli, kolika utegne biti vojna moč, izvirajoča iz prebivalstva 100 milijonov broječega, ko bode dovršena nova vojaška organizacija, dogotovljene načrtane železnične proge, dozidana že dovoljena utrjenja, pomnoženo parobrodstvo in druge za promet potrebne zveze. Rusija bode tedaj imela več vojakov nego Francoska in Nemčija vkupe.

A nečemo razpravljati na dolgo in široko teh vojnih razmer, katere srebajo najboljšo kri naroda in prouzročujejo tako ogromne in neznosne stroške, da uže vse evropske države ječe in stokajo pod pezo vedno rasočega militarizma, marveč osvetliti hočemo veliko silo in bodočnost Rusije z družega stališča.

Res je, 100 milijonov državljanov je veliko število, pa to število je še izdatneje z ozirom na razmere. Mej tem prebivalstvom so tri četrtine ruske, in Velikorusi sami brojé nad petdeset milijonov duš, ki govoré vsi jeden in isti jezik brez narečja, so jedne in iste vere in povsem jednacega značaja in temperamenta, tako da je uže slavni Moltke pred par desetletji v svojih pismih o Rusiji izrekel se, da je to najkrepkejša in najštevilnejša plema v Evropi, ki ima veliko bodočnost pred seboj. In ta izrek je popolnem utemeljen, kajti ne le, da je jezik Velikorusov državni jezik, so Velikorusi tako energični, delavni in tudi lokavi, vrhu tega pa zlasti za trgovino in kupčijo tako nenavadno sposobni, da se mora mej njimi s številom ljudi jednako komerno širiti tudi blagostanje. Kot mali vzgled za to trditev služijo nam židovi, ker je znano, da židovi mej Velikorusi tako malo opravijo, kakor mej Francozi, kjer jih je le 45.000, ali pa mej Angleži, kjer jih je tudi le neznaten broj. Velikorusi nadvlada s svojo lokavostjo, vztrajnostjo in s svojim kupčijskim pregledom žida v vsacem oziru, zato so se židovi najmočnejše in najštevilnejše naseljevali mej bolji lehkoživnimi Poljaki in Rusini, — zato so bili neredi proti židom le v južnej Rusiji — kjer so našli za svoje namene, za svojo većinom le krčmarjenje, krošnjarijo in prodajanje žganja obsežajočo kupčijo, ugodna tla, pravi pravcati Eldorado.

Velikorusi je v svojih kupčijskih podjetjih previden a tudi drzen, in znano je, da so ruski trgovci po Aziji bili tako rekoč predhodniki vojnih čet, katerim so vglajali pota in „rekognoscirali“ poprej nepoznane dežele in ljudi.

Še večje vrednosti, nego vsa ogromna vojna sila, nego trgovinska spretnost in podjetni duh njenih prebivalcev, je pa za Rusijo to, da je v prvi vrsti poljedeljska država, da prideluje na svojih obširnih in plodovitih ravninah toliko žita in živeža, da ga leto za letom preostaja in se za milijone vrednosti prodaja v inostranstvo. Poljedelstvo je zlat pripomoček proti osiromašenju, proti prole-

tarjatu, tedaj tudi sredstvo proti zapadnim socialnim demokratom, katerim v poljedeljski Rusiji še za dolgo vrsto let ni mesta.

Z naraščanjem prebivalstva propadajo po zapadnih državah manjši posestniki, in v Angleški uže davno več pravega kmetovalca ni, in ponosni Albijon bode prej ali slej okusil liki starodavni Rimljani resnico: „Latifundia Romam perdidere“. Zdaj uže Angleška ne prideluje dovolj hrane za svoje vedno rasoče prebivalstvo, uvažati mora žito iz inostranstva, zlasti pa iz Amerike in to v najboljših letih. To tudi lahko stori, se bode ugovarjalo, kajti Angleška je bogata, ona lahko kupuje pšenico in drugo žito z novci za svoje blago, za svoje obrtniške izdelke pridobljenimi. Da, istina, kaj pa bode tedaj, ko se to predružači, ko bodo drage države v obrtni tako razvite, da bodo uspešno konkurirale z Anglijo in zajezile z lastnimi izdelki in proizvodi poplavl angleškega blaga? In ta doba ni več tako oddaljena, kajti če le nekoliko let pogledamo nazaj, vidimo, da je promet angleškega blaga pri nas vedno redkejši, ker naša domača obrtnja napreduje vedno bolj in da uže lahko pogrešamo nekdanj tolikanj priljubljene angleške fabrikate. A koliko večja je konkurenca Francozov in mladih Amerikancev proti Angliji! Mlada a čila država onkraj atlantiškega morja je popolnem zavedna svoje mladeniske sile in njeni napredki so velikanski, saj se uže dandenes računajo, koliko milijonov gre vsako leto preko morja in za koliko milijonov narečja premoženje Zedinjenih Držav. In kadar za angleško blago ne bode več kupca, s čim kupovati tedaj živež, s čim nasititi vedno lačni, a kljub temu vedno množéči se proletarijat?

Take in jednake misli razumnikov, mej katerimi je mnogo i angleških mislecev, porodile so mnenje, da se zapadne države bližajo političnej in društveni anarhiji, in Angleška bode zadeta prva.

Poljedeljski državi se pa ni bati proletarijata in vseh iz njega izvirajočih zlih posledic.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 28. julija.

Presvetli cesar prišel je bil za nekaj dni na Dunaj; v 1. dan avgusta pa se zopet povrne v Išč.

„Nemška narodova stranka“ založi si svoj poseben list, ki prične izhajati na Dunaji s 1. januarjem 1883. dvakrat na teden s podobami. Ime mu bode najbrž „Petákar“ („Fünfguldenmann“). Zagovarjati mu bode politični program „nemške narodove stranke“, zlasti pa zastopati težnje obrtniškega stanú.

Vnanje države.

Konferenca v Carigradu jela se je kaliti, odkar postal je vá njo tudi turški sultan svoja poslanca ter izjavil, da ga je volja poslati svojih vojakov v Egipet. Sultan stavlja je te le pogoje: 1. Porta se ne udeležuje posvetovanj kot drugi v evropskem koncertu, temveč kot vrhovna oblastnica nad Egipetom; 2. Dalje pripoznava samo tisto debato, ki teče zgolj in jedino le o egiptovskih razmerah; 3. Konečno naj se gleda samo na to, da napravi se stanoviten položaj. Zakaj da se je sultan tako in toliko časa branil, priti v posvete, raz-

lagajo „Times“ v dopisu iz Carigrada, češ, da so sultanu Abdulu Hamidu šejki, poglavarji mošeje, zagrozili, odstaviti ga in na njegovo mesto posaditi velikega šerifa iz Mekke, kakor hitro bi turški vojaci stopili na egiptovsko zemljo. Ali zdaj, ko je konečno sultan pokazal dobro voljo, trudi se angleška vlada na vse kripelje, kako bi odrinila Turčijo na stran ter pridobila si Italijo v zavezo zahodnih držav. Predvčeršnjim povabila je s Francosko vred rimsko vlado, naj sodeluje pri straži ob sueškem kanalu. Italijanski minister vnanih poslov pa je odgovoril, da mu je počakati, kaj da ukrene zastran tega konferenca sama. Včeraj obravnaval se je v Carigradu predlog angleško-francoski, naj se razen Anglije in Francije poveri še katera druga država v večjo varnost sueškega kanala. Kaj da se je določilo, to uro ni še znano. Zdi se pa, da si države nekaj dni sem nišo več take prijateljice, osobito pa sta si navskriž London in Berlin.

O Egiptu: „Nemogoče je povedati vse grozovitosti fanatičnih Arabcev“. Tako izpregovoril je nadzornik iz Tantaha, katerega so angleški vojaci dobili vsega krvavega in brez zavesti na potu mej Aleksandrijo in Kajiro, ter ga potem ta teden prenesli v Aleksandrijo. Ta nadzornik, Francoz po rodu, je jedini, ki je še ostal živ iz masakra v mestu Tantahu, in rešen po vojaci slika je mesarsko klanje v Tantahu, katero pričelo se je zjutraj 13. julija. Tantah je mesto mej Aleksandrijo in Kajiro, šteje 60.000 prebivalcev in je posebno znamenito zbog svojih velikih sejmov. Rešenega moža privezali so divji mohamedani k oknu in tako moral je gledati, kako so mu parali 17 letno hčer ter davili ženo in stiri otroke. Po ulici pa je druhal sem ter tja prenašala 85 razmemarjenih mrličev, zraven pa vpila ter uganjala grozovite burke. Privezanemu nadzorniku metali so v obraz ko ove človeških trupel, a drugi, možki in ženske, plesali so v divjem brupu po mrličih. Policija pa je ropala po hišah in metala dragocene stvari mej druhal. Kar približujejo zopet drugi, človeške glave na drogih; krvoločniki povrnili so se ravnokar od svojih grozodeinstev. Na nadzornika pozabili so čez 7 ur popolnem, arabski mladenič priplazi se tedaj k niemu in nadzornik obljubi mu pokazati zaklad, če ga odveže in oprosti. To se tudi zgodi in rešeni mož poda se, zavrt v rjuho, proti Aleksandriji. Kadar ga uže več nišo nosile noge, zagrebel se je v pesek in malo zaspal. Vojaci so ga potem našli vsega objedenega. Tri dni ni bil ničesar zavžil. Tega Francoza poslali so po tem iz Aleksandrije v domovino. Uže taka kratka poročila pretresajo nas z grozo, a kaj se je godilo še v resnici, in koliko niti znanega ni! — Kako bi torej bilo želeli, da bi Angleži odvrnili grozne te šibe! Londonski časopisi sami začenjajo biti nejevoljni, da drže angleške čete v Egiptu križem roke. Ker bodo angleški vojski, za Egipet namenjeni, odšli stoprav v 4. in 9. dan prihodnjega meseca, ker traje pot iz Portsmoutha v Aleksandrijo najmenj 14 dni, tako je jasno, da na resno angleško delo ni misliti pred septembrom mesecem, če bo general Wolseley v Aleksandriji čakal na te čete. Mesec september je pa za vojaško delo v Egiptu najbolj neugoden in nevaren, ker nastanejo vsled upadanja Nilovega hude mrzlične bolezni; za tega delj želijo angleški listi hitrega postopnja in svariyo vlado, naj nikar ne odlašá na septembra meseca. — Angleški listi tudi poročajo, da šteje vojska Arabi paše uže 50.000 mož, ki so vsi oboroženi. Razdeljeni so v Abassiehu, dva polka v Kajiri, dve diviziji v Kafr-el-Dauru, 3000 pehote v Rossetti in 7000 jih je v Damietti. Razen tega je še 800 konjikov in 700 topničarjev s 36 kanoni. — Zadnjo soboto bila je majhna praska mej Angleži in Arabci, kakor znano, pri Ramlehu. Ramleh je

kraj, kake pol ure od Aleksandrije po železnici; važen je pa zavoljo svojega vodovoda, po katerem oskrbljuje Aleksandrijo z vodo iz 1860. leta. Zad njo soboto pa je poslal semkaj 700 konjikov ter najbrž hotel Ramleh zasesti ter vodo odpeljati Aleksandrije prebivalcem. Angleži pa so jih o pravem času še prepodili ter sami zasedli Ramleh.

Na Irskem prigodil se nij v prošlem tednu nobeden večji zločin. Ali bi bilo to zapisati novemu posilnemu zakonu, ali se pa je menda narod utrudil večnih neredov, to je določiti težko, vsekako pa je ta istina dobro znamenje in upati je, da začno deželi sijati milejše zvezde. Prve tri mesece v tem letu izselilo se je 14 339 oseb z Irskega, torej 3231 več kot lani ob istej dobi. Zdaj prebiva le nekaj nad pet milijonov duš še na Irskem, a še letos zmanjšalo se bode to število znatno, ker izseljevanje neče nehati. To nij nič čudnega ob taci razmerah, kot so bile do današnjega dne na zelenem otoku.

Dopisi.

Iz Idrije 24. julija. [Izv. dop.] (Govor gospoda Hrasta pri zadnje veselici.) Posamen človek, če je še tako krepak, ne ubrani se združenim navalom in napadom, zato pa se mora združenemu napadu nasproti postaviti združena bramba, kajti v družbi je moč, kakor je naš presvetli cesar uže sam izrekel, katerega gaslo je: „Z združenimi močmi!“ — „Viribus unitis!“

Postava od 15. novembra 1867 daje vsem avstrijskim državljanom, torej tudi nam Slovincem, pravico združevati se.

Vsled te postave ustanovilo se je v naši milej domovini mnogo različnih društev, ne le po mestih, ampak tudi po trgih in vaseh.

Vsa ta društva, čeravno različna, imajo pa jedno in isto namero, namreč slovenskemu narodu koristiti na vse strani in brastiti naroda svetinje na postavnej podlagi.

Vsa društva so jako važna, a najvažnejša so ona v glavnem mestu, v glavnem taboru, kjer se izdaje vojno gaslo. S tem taborom morajo biti v tesnej zvezi vsi posamni oddelki, zlasti v glavnem taboru samem.

Ta notranja zveza mej posamnimi oddelki pa mora biti tudi nekako vidna, in ta bi bila, da se vsa slovenska društva zberó pod jedno streho, — v jednej hiši katerej bi se reklo: „Narodni Dom“.

Kolika korist in olajšava bi bila, da je vse, kar mika pravega slovenskega rodoljuba, združeno pod jedno streho, to lahko vsak prevede. Ako pristavimo, da bi „Narodni Dom“ zidal se tako, da vsak rodoljub v njem najde prenočišče z dobro postrežbo, gostilno, kavarno in vse drugo, kar bi rad, prišedši v glavno mesto, očitna je važnost in korist „Narodnega Doma“.

Uže leta 1869 rodila se je ta misel, a dejansko izvrševati pričela se je še le v tekočem letu, to je, nabirati se je pričel denar, s katerega pomočjo se bode v Ljubljani postavila palača — „Narodni Dom“, vidno središče vseh, katerim gori v srci prava ljubezen do naroda svojega.

Prostovoljni darovi dohajajo od vseh strani naše domovine, da se izvêde ta misel, vse slavnosti in veselice, katere priredijo posamna društva, množijo s svojimi čistimi doneski kapital, ki se bode rabil za zidanje „Narodnega Doma“.

Tudi idrijska čitalnica spravlja uže delj časa krajcar h krajcarju, da bode tudi ona zamogla pošteno svoto kot slovenskemu narodu dolžni tribut odposlati v Ljubljano, kjer se zbirajo vsi „Narodnemu Domu“ namenjeni darovi.

Denes pa priredila je naša čitalnica posebno narodno veselico, katero obhajamo tukaj na planem pod milim nebom, veselico, s katero hočejo tudi Idričanje pokazati dejansko svojo narodnost, ker nje čisti donesek namenjen je „Narodnemu Domu“, slovenskemu templju.

Dolžnost vseh Slovencev pa je, da položimo vsak svoj obolus, svoj dar na altar tega templja, kajti potem bomo mogli v resnici reči, da je „Narodni Dom“ vidno znamenje slovenske vzajemnosti in splošnega narodnega vzbujenja.

Iz Hotedršice 26. julija. [Izv. dop.] V tukajšnji okolici so začeli volkovi kmetovalce, ka-

teri imajo ovce in koze na paši, prav pridno obiskovati, vedno se čujejo pritožbe od posamičnih kmetov, da jim je krvoločnež odnesel jedno ali drugo teh živalij; posebno v Novem Svetu in Žibarših klatijo se ti požeruhi uže delj časa, odnesli so uže 5 psov kar iz pred hiše po noči. Pretečeni teden šel je voznik z dvema konjema vpreženim praznim vozom iz Logatca pod Ravnikom domov. Srečal je na cesti jednega teh kosmatinov, kateri se mu nij prejel hotel izogniti, dokler ga nij voznik z bičem začel fino vdrihati po glavi. Ženska, katera je na vozu bila, je rekla, da je zver nameravala se kar v k njakaditi; volk je le nekaj korakov od ceste se vmaknil in potem se vsedel in za vozom gledal. To bilo je ravno ob večernem mraku.

Pretečeno nedeljo pa je prišel volk prav blizu vasi, sto korakov od hiš, in se je vstopil na potu, katera drži iz málinov proti farnej cerkvi, pred 11 let starega málinarskega fanta, ki je šel po opravi na vas, in se mu nij hotel umakniti. Fantek začel je strašno upiti in klicati na pomoč. Prihitela sta málinar in málinarica fantu na pomoč, ž njima tudi málinarjev pes, ali volk se cele te garde nij prav nič bal, ampak jo je kar za psom pomeril s strašno strastjo. Pes cvilil je na vso moč ter komaj všel v málin, kamor se volk nij več upal. Na to so nekateri lovci prihiteli z nabitimi puškami, a bilo je uže premračno in požeruh odnesel je zdravo kožo za zdaj.

Mej temi lovci bil je tudi J. P., o katerem sem pred nekaj leti vašemu listu poročal, da je z dvocevno puško z vsakim strelom jednega volka usmrtil in bi bil tudi tretjega, da je nataknil kápico (kapsel) na desno cev, katero je bil v naglici zopet nabil, a zmotil se je in z malim pokom volka odplašil.

Dne 25. t. m. imel je kmet J. N. kosce v bližnji senožeti, katera je močno z drevjem porasčena. Ko so delavci šli na grič jest, odvezali so oselnike in pustili jih v goščavi; prišel je volk, katerega so pozneje videli, in je trem koscem jermene pri oselnikih čisto požrl. Čudno je, da se je predrzni tat najbolj maščeval nad oselnikom znane lovca Marka, kajti tega je čisto oropal.

Pri priliki naj še omenim, da so letos naši fantje postavili mlaj o svet. Telesu, katerega je več tukaj mimo potujočih videlo in občudovalo. Bil je res občudovanja vreden, kajti bil je dolg 27 1/2 seznjev in imel je 6 krlov po 13 čevljev dolih brez „štukleja“, 6. krl meril je še popolnem 13 palcev na tankem konci. Pripeljalo ga je iz gozda 10 parov volov; ljudij, da so ga postavili, bilo je 67. Postavili so ga prav lepo, brez nesreče.*)

J. K.

Iz Sevnice 26. julija. [Izv. dop.] Preteklo nedeljo imel je naš nemški „Schulverein“ sejo, pri kateri se je bojda sklenilo, da se vloži prošnja, naj se prične nemška šola uže prihodnje leto. Da je pa nemška šola pri nas tako potrebna, kakor peto kolo pri vozu, razvidi se iz naslednjega. Kje je pri nas kaj nemških otrok? Najhuiši Nemci pri nas so: dr. Ausserer, ki nijma nobenega otroka. Kautschitsch ima samo jednega, a ta je uže advokat na Dunaji, tedaj ne bode več v Sevnici hodil v šolo. Deutsch, žid in trgovec, ima samo 17 letno deklico, Münnichreiter pa same uže odrasle otroke. Smrekar ima samo jednega sina, ki bi še potreboval ljudske šole, drugi otroci so uže odrasli. Trgovec Schalk nijma nobenega otroka, ki bi še hodil v ljudsko šolo. Je pač nekaj otrok, ki znajo nemški, govore pa vsi tudi lepo slovenski. Le otroka postajinega načelnika znata malo slovenski, pa ta gospod je od denes do jutri pri nas, vrhu tega pa otroka rad pošilja v ljudsko šolo, da se naučita slovenski, kar jima gotovo škodovalo ne bode. Nemške šole tedaj treba nij, ker nij nemških otrok. Za slovenske otroke pa še menj treba nemške šole, proti kateri se mora protestirati z vso odločnostjo, ker pri nas nečemo „Schulvereine“ zalege.

Iz Bele Krajine 25. julija. [Izv. dopis.] (Nemška šola na slovenskej zemlji.) Alea jacta est, — kocka je pala. Deželni šolski svet

*) Nam bode jako drago.

kranjski določil je, da bode nova šola na Mavrlu, v selu dobro uro od Črnomlja oddaljenem, popolnem nemška. Ne bili bi verjeli, da je mogoče kaj takega, da se nijmo tega sami prepričali. Na dozdanjej mavrlskejšoli za silo (Notschule) je v tekočem letu 42 otrok, a mej vsemi temi samo 8, kojih starši so rodod Nemci, katerih materin jezik je torej nemški. 25 jih zna samo slovenski, so otroci slovenskih staršev, kateri jih doma vsega potrebnega tudi le slovenski učé; vsi drugi so večji bolj ali menj obeh jezikov. To so resnične, popolnem zanesljive date. Torej zavoljo 8 otrok nemških (kočevskih) staršev, kojih so nekateri prišli s Kočevskega, kjer so poprej imeli svoja posestva, mej Slovence stanovat, kjer imajo tudi svoje trte, zavoljo te peščice torej mora biti šola na Mavrlu nemška (stockdeutsch).

In na kaj se je opiral naš slavni deželni šolski svet, da je izdal tak odlok? Mar li na poročilo krajnega ali okrajnega šolskega sveta v Črnomlju? Nikakor ne; kajti okrajni šolski svet sklenil je v svojej velikodušnosti skrbeti tudi za to malo peščico Nemcev s tem, da je priporočil deželnemu šolskemu svetu, ustanoviti javno šolo s poludnevним poukom (z obema učnima jezikoma), za slovensko deco posebe, za nemško (kočevsko) posebe. V tem ravnal je okrajni šolski svet še skoro prepustljivo. Na te pogoje se ve da se nij udal nemški „Schulverein“, kateri je bil, kakor je uže znano, hišo za nemško šolo kupil, marveč je dejal, da za utrakvistične šole ne dá ničesar. Poročilo okrajnega šolskega sveta rešil je potem deželni šolski svet ugodno s tem, da je potrdil njegov predlog. A kaj se zgodi? — V 23. dan t. m. pride odlok, s katerim deželni šolski svet preklicuje svoj poprejšnji sklep ter določuje, da bo mavrlska šola povsem nemška, slovenski jezik bode obligaten predmet. In kaj je pač uzrok in povod tej določbi, takej premembi? Peticija z 62 podpisi ondotnih prebivalcev, katere je slepil z raznimi obljubami*), katere podpise je nabiral in za katere je agitiral z mnogimi sredstvi učitelj za silo (Notschullehrer) na ondotnej šoli, Švarc, človeče, katero je bilo uže dobro karakterizovano pred nekaj meseci v „Slovenskem Narodu“, človek, kojega predrznost in impertinenca preseza uže vse meje. Zavoljo njegove nezmognosti in zaradi njegovega nikakor vzglednega in izpodbudljivega obnašanja prisiljen bil je okrajni šolski svet letos vzpomladi na prošnjo ondotnih stanovnikov odstaviti ga od službe; odloga bilo mu je danega 3 mesece. Akoravno je pa ta termin uže davno pretekel, ta človek ne le da še nadalje poučuje ter se tako norčuje in bije v lice c. kr. uradom in javnim oblastem, marveč je še tako predrzen, da prepoveduje ondotnej šolskej mladini obiskovati pouk v krščanskem nauku v za to posebno določenih urah v Črnomlju ter jim žuga z ostrim strahovanjem. In vender je ta poseben pouk določil tudi okrajni šolski svet v Črnomlju ter ukrenil vse take zamude ravno tako izkazovati, kakor druge šolske zamude. Določil je pa to tudi zaradi tega, ker je dokazano, da ta učitelj nijma niti zmožnosti, niti skušnje, niti pravice veronauk poučevati. A kljube vsem tem ukazom in določbam obnaša se omenjeni učitelj (recte germanizator, mučitelj mladine) samooblastno, kakor kak turški paša. Tako je prepovedal zopet začetkom tega meseca mladini obiskovati veronauk v Črnomlju, na kar je bil tukajšnji g. krajni šolski nadzornik prisiljen, to nemudoma poročiti g. okrajnemu glavarju kot predsedniku okrajnega šolskega sveta, da se vsaj sezna, kdo je javna šolska oblast, kdo ima torej šolam zapovedovati, ali takega človeka malenkost ali šolski svet.

Morda se bo marsikdo temu čudil, kako da more kdo tako predrzen biti; gotovo se je tudi čuditi, le dobro znamo, za katerim grmom zajec tiči. Varno zavetje in močno zaslombo ima v nemškem (ponemčevalnem) „Schulvereinu“. Kdo more pač prešteti, kolikokrat je uže premeril pot v mesto Kočevje in nazaj, v preblašeno mesto, kjer si je uže

*) Tako je slepil ondotne prebivalce, da je nemški „Schulverein“ naložil glavnico baje 16.000 (!) forintov pri prečast. knezoškofijstvu za posebnega duhovnika na onejšoli, dalje, ako bo šola nemška, ne bo treba ondotnim prebivalcem nič za njo plačevati, in mnogo druzega.

Ured.

tolikokrat okrepčal in poročal o svojem delovanju za sveto (?) stvar o zgradbi nemškega mostu „bis zur Adria“. In poslušali so ga verno ondotni visoki gosposdije, neutrudljivo delavni udje in podpiratelji svojih nemških bratov v Berlinu. O kolikokrat so se pač pozdravili s premilimi besedami — parolo družstva — „mit Gruss und Handschlag“, kakor tudi pismeno. V zlatih sanjah zibal se je njihov klijent na Mavrlu, a revež ne zna, kako kmalu se bo vzbudil ter zaklical: Sam sem zopet, sam, tako sam! O svet, kako si nehvaležen.

Zapustili ga bodo njegovi zdanji prijatelji, neutrudljivi agenti ponemčevalnega društva, agitatorji, kojih jednega, — kolika sreča pač za mesto, — imajo tudi narodni meščanje v svojem mestu. Ali delovanju omenjenega trudoljubivega gospoda se pri vsem prizadevanji nij posrečilo, pridobiti podpiralnih udov, kajti naša zemlja je zemlja slovenska in še nijma ugodnih tal za posilno ponemčevanje.

C. kr. okrajni šolski svet, menimo, da bo že potrebno ukrenil o tem ter ugovarjal takemu sklepu. Ob jednem pa tudi opozorujemo slavno deželno vladu, da s svojo veljavno besedo stavi meje takemu nenaravnemu in nepostavnemu delovanju ponemčevalnega društva.

Domače stvari.

— (Ministerstvo notranjih zadev) izdalo je ukaz na tukajšnjo c. k. vladu, da naj vsem c. k. okrajnim glavarstvom in mestnim magistratom naroči, naj strogo izvršujejo predpise zaradi krošnjarstva (havziranja) in posebno gledajo na to, da se na tanko izvrši določba, da je havziranje z zlatimi in srebrnimi urami strogo prepovedano.

— (Nove slovenske šolske knjige.) V „Narodnej Tiskarni“ tiska se zdaj Jesenkova Geografija, pri Kleinmayerji latinsko-slovenski slovar (30 pol), fizika Senekovičeva; aritmetika prof. Celestine je že dotiskana in predložena ministerstvu. Mineralogijo spisuje profesor Erjavec. Vse te knjige bodo do sredi septembra t. l. dotiskane.

— (Utonil) je denes dopoldne Piškov hlapec s krakovskega predmestja v Ljubljani z dvema konjema v Savi pri Tomačevem. Gospodar poslal ga je po pesek, predaleč je šel v Savo, in ta je odnesla njega, konje in voz.

— (Samomor.) Usmrtil se je včeraj zvečer bivši davkarski adjunkt Benjamin Potočnik, 33 let star, iz Kranja doma, [na stranišči hiše št. 35 na Poljanskej cesti. Ob 8. uri je šel na stranišče in si nož s čevljarškim kladivom zabil v desno stran vratu. Ob 10. uri hotelo je iti neko dekle na stranišče, kar zapazi, da teče po tleh pri vratih kri. Poslali so po policijo, ker se je Potočnik na stranišči zaprl; ta je vlomila vrata in našla Potočnika uže mrtvega. Potočnik je rad pil in bil uže nekaj časa zmešan, zato tudi izplačan (Abfertigung) in odpuščen iz službe.

— (Cesarsko odlikovanje.) V mariborske okolici dobro znani domoljub in bivši župan frauheimski g. Franc Divjak prejel je od cesarja srebrni križec s krono, v najvišje priznanje zaslug. Čestitamo blagemu starčku priskrbeno. Mej naročniki Novic, tiskanimi l. 1843, beremo ime tudi tega domoljuba in pri vsakej volitvi v Mariboru bil je g. Divjak mej našimi prvoborci in voditelji. Bog ga živi še mnogo let!

— (Spremembe v lav. škofiji.) Gosp. Zmazek gre za provizorja k sv. Vrbanu pri Ptuj, g. J. Osterc za kaplana I. v Stari Trg, Fr. Irgi za kaplana k sv. Juriju na južnej železnici. Novo posvečeni mašnik g. Arminij Kapus pride za kaplana II. k sv. Petru pod Mariborom.

— (Nemški „Schulverein“) gladije le po slovenskih otrocih, za nemške ne mara, nemškim glažutarjem v Rušah je prošnjo odbil.

— (Razstava tržaška.) Malo dni še nas loči od veličastne svečanosti otvorjenja razstave. Ves Trst ta trenutek nepotrpežljivim hrepenenjem pričakuje, in vsakdo se ga veseli, razen peščice abotnih, prenapetih irredentarjev. Za ozaljšanje mesta se je zadnje tedne dosti storilo, pa še bi se lahko več! Gotovo se Trst 1. avgusta prikaže v praznične

opravi. Koliko je zdaj v razstavnih poslopih dela, lahko se sklepa iz tega, da je samo v soboto došlo 61 neležničnih voz, natlačnih z blagom za razstavo. V poslopiju št. 1., kjer je na razgled blago zadevajoče mornarstvo, v redu je uže vse. Zadnje dni se je v naglici postavilo še več majhenih paviljonov in kioskov, kateri niso bili prej v programu. Gospod, ki je bil včeraj pri sv. Andreju, nam je rekel, da razstava vsako pričakovanje (tudi odborovo) zelo prekosi. Zvrševalni odbor je gledé vstopnine določil ta-le pravila: Vstopniški biljet bo stal za dan 50 kr., v četrtek pa 1 gld. Vstopnina v vrt pol ure pred zatvorenjem poslopij zvečer bo stala 20 kr. Od 1. avgusta do 15. septembra bo razstava odprta od 8. zjutraj do 6. zvečer; od 16. septembra do 15. oktobra od 9. zjutraj do 5. zvečer, od 16. oktobra do 15. novembra od 10. zjutraj do 4. zvečer. Vsako popoldne bodo na razstavnem prostoru igrale tri godbe, 2 vojaški in — ciganska. Godba naših priljubljenih Jelačičev, pod svojim slovečim kapelnikom g. Milierom bode došla iz Pulja. Iz Gorice se pričakuje godba regimenta Hess. — Magistrat je za vseh 5 društev tržaških postrežčkov (servi di Piazza) napravil nov red in nove tarife. Policija ima nadzorstvo, da se ne prestopijo.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 28. julija. Ravno sem pozvedel pri naučnem ministerstvu, da je vlada dovolila vpeljavo slovenskega učnega jezika za vse predmete razen nemščine in grščine na slovenskih paralelkah spodnje gimnazije v Ljubljani in na gimnazijah v Rudolfovem in v Kranji.

Carigrad 28. julija. Nij res, da je Arabi paša pisal sultanu, da bode posredovalno turško vojsko zgrabil z orožjem v roci, ampak Arabi ponavljal je zvestobo in pokorščino sultanu.

London 28. julija. Spodnja zbornica sprejela z 275 glasovi proti 19 kredit za Egipt ter ukrenila, da se pomnoži efektivna vojska za 10.000 mož.

Aleksandrija 28. julija. Pismo Seymoura kedivu ponavlja, da si Angleška neče prisvojiti Egipta, niti se vmešavati v svobodo in vero Egipčanov, temveč hoče le ukrotiti upor proti kedivu in ljudstvu, katero hoče čuvati. Vojaki naj se vrnejo domov, ljudstvo pa naj z Arabi pašo in privrženci ravna kakor z izdajalci.

London 28. julija. („Daily News.“) Sultanov sklep, poslati vojakov v Egipt, ne bode nikakor vplival na akcijo angleških vojakov.

Pariz 28. julija. (Poročilo Havasovo.) Konferenca je denes zbrana. Včeraj nij mogla zborovati, ker je bil zastopnik Rusije brez instrukcij. Pismena izjava Porte se konferenci še nij priobčila.

Razne vesti.

* („Kraj“) je naslov novemu poljskemu političnemu časniku, ki izhaja od 15. t. m. v Petrogradu. Urednik mu je E. Piltz. Ruski listi „Novosti“ in „Golos“ zelo hvalijo to podjetje in mislijo, da bode novi list posebno glasilo v Rusiji, izven kraljevine poljske, živčih Poljakov.

* (Gonilni jermeni.) Na Angleškem uže dlje časa izdelujejo velike gonilne jermene. Zdaj so začeli tudi na Dunaji, kjer se v bekeji tovarni dela jermen 45 metrov dolg, 18 metra širok in 15 milimetrov debel. Ta jermen bode 15.000 kilogramov težak in bode prenašal gonilno moč 500 konj.

Narodno-gospodarske stvari.

Želje po sadjerejskem društvu.

(Iz marenberškega okraja.)

Lepo je drevo v spomladanskem cvetu. Veselo je gledati sad, po vejicah viseč in dozorejoč. Radost nega lica otroci okolo sadunosnega drevesa lazijo in pobirajo žlahtni sad. Posestnik ima z otroci vred mnogo veselja s takim drevesom. Še veliko bolj se mu smeje lice, ako ima ves hrib poln sadunosnega drevja. Veseli se v jeseni sadu za prodajo, in pa tudi za jabelčnico, ki mu daje dobro pijačo. Žalostno pa je videti gol hrib, na katerem bi lahko stalo

mного sadunosnih dreves. Komur so znani hribovski marenberški in tudi kraji v slovenskih goricah in drugod, mora z glavo mlati in si misliti, kaj le dela ljudstvo, da toliko golih hribov ne oskrbi s sadunosnim drevjem! Kaj je temu krivo?

Našim slovenskim prebivalcem manjka temeljitega pouka o sadjereji. Kajti vsako društvo je le nemško, tudi na slovenskeji zemlji. Potujoči učitelji malokdaj ali nikoli potrebnih rečij v slovenskem jeziku ne razkladaajo, na hribe pa itak ne pridejo. Od samega posluha pa si človek ne zapomni veliko. Da se pa zamore pravi vspeh doseči, je brez dvoma potrebno nekako sadjerejsko društvo, katero lahko ima pri vsakej župniji in šoli svojega namestnika.

Gospodje župniki, kaplani in učitelji bodo radi ta velevažni posel za zboljšanje naših slovenskih krajev prevzeli. Ako se pa hoče slovensk posestnik o sadjereji dobro izuriti, mora imeti navod, kateri bi se znal doseči, ako jedenkrat ustanovljeno društvo izdaje mesečen listič prav po ceni z naslovom „Umni sadjerejec“. Ta listič bi donášal praktičen pouk o pripravi zemljišča, o sejanju pešek, o snazhenji dreves, o cepljenji itd. Potrebni sestavki o pametnem vzgojevanji drevesec bi se morali vsako leto ponavljati, da jih ne bi bilo treba dolgo iskati. Sploh bi se moralo poučevati, kako se z mladimi drevesci ravna na vrtu, kje živina ne hodi in jih ne objeda.

Le malokater sadjerejec po hribih razume, kako se mora z mladimi drevesi ravnati; kako se morajo drevesca obrezovati in dorasla posajati na svoja mesta. Opazovanje mi je čudne reči pokazalo. Po hribih navadno nežna drevesca skoraj meter globoko sadé in še z drogi ali pehi zemljišče okolo mladih korenin zatolčejo z namenom, da jih ne bi vihar podiral in vspeh je večinoma slab, ker taka drevesca se posušijo ali vsaj komaj životarijo. Skoraj vsak neučen sadjerejec boji se prikraševati mlademu drevescu dolge, tanke in šibke vrhove in nasledek je zelo škodljiv, ker se na tanke vejice v jeseni sneg naveši in drevesca razcepi ali polomi do čista. V lističi pa bi se lahko mnogo poukov objavilo in ponavljalo vsako leto, da jih sadjerejci ne bi pozabili. Objavilo bi se tudi lahko iz vseh krajev, kateri posestniki uže sadé poblašena drevesa, kateri učenci si doma drevesnice napravljajo; posebno pa katera drevesca sodijo za mrzle ali zavrtne, za prisolčne kraje in za bolj pusto zemljo.

Prepričan sem, da bi se mnogo gg. župnikov, kaplanov in učiteljev našlo, ki bi radi delali in sadjerejo pospeševali, saj bi bilo to zanimljivo in obče koristno delo. Po hribovskih krajih je taka zabava, ker vsaka druga manjka, za g. župnike, kaplane in učitelje neprecenljiva in hvalevredna.

Brez društva in pa lističa po nizkeji ceni, kojega si tudi manjši posestnik lahko naroči, se ne da opraviiti veliko. Naše blage slovenske poslane, kakor barona Gödla, dr. Radaja, dr. Dominkuša, Hermana, dr. Šuca in dr. Vošnjaka bi pa naprosili, naj takemu društvu pravila oskrbijo s potrjenjem deželne vlade.

Za urednika istega lističa bi pa znali dobiti izvrstnega nadučitelja g. Praprotnika v Puščavi, ki si je po kratkem delovanji napravil izvrsten šolski sadjerejski vrt, kateri je gotovo jeden prvih. V istem vrtu je večina drevesec z imeni zaznamovana in nahaja se tudi več napisov, koji ogledovalca navdušijo za sadjerejo, na pr. v sredi vrta stoji napis:

Omne tulit punctum, qui miscuit utile dulci.

Horat.

Vsako požlabneno drevo je velik domač zaklad, in kdor drevje sadi, denarje na obresti polaga za boljše čase tega sveta.

Slomšek.

Spomladi dišim,
Po leti hladim,
V jeseni redim,
Po zimi gorim.

Imaš kako prazno mesto,
Naj bo v vrtu ali za cesto,
Sadno drevje tja posadi,
Ali v jeseni ali spomladi.
Drevec tebi v zahvalo
Žlahno sadje bode dalo;
Če pa ne bi tebi zorelo,
Tvoje bo ime slovelo.

Ripšl.

Naj bi vsak odrasčeni mladenič svojemu očetu vsako leto jedno, pa tudi materi jedno sadunosno drevo, katero je sam izredil in cepil, podaril v vezilo; vrh tega še brat bratu, sestra sestri lepo drevesce dala v godovno, hitro bi bila naša ljuba in lepa domovina krasen in lep raj.

Slomšek.

Da bi se ta potrebna želja izpolnila, se prosi za mnenja odličnih sadjerejcev in vseh blagih prijateljev slovenskega ljudstva. Upamo vsi, kateri smo se uže o tem predmetu pogovarjali, da ne bo glas vpijočega v puščavi. Delovanje na ta način bo prebivalcem slovenskega Štajerja brezštevilno dobička donášalo, ker logovi zginjajo, ki še ljudem nekaj denarja vržejo, vinski trti pa preti trtna uš. Kadar bodo ti dohodki zmanjkali, zna nam uže sadno drevje,

ako ga kmalu umno saditi in vzgojevati začnemo, davati obilo dobička. Upamo, da nam v pomoč pritečejo vsi narodnjaki, kateri imajo posestva na slovenski zemlji.

J. Žmavc,
župnik.

Poslano.

Ker mi nekateri mojih prijateljev očitajo in podtikajo, da se v letošnjem Matičnem „Letopisu“ v spisu: „Nestor in ustanovljenje ruske države“ s tujim perjem šopirim in tuje razprave za svoje ponujam, izjavljam jim tem potem, da sem z imenovanim spisom le nameraval Slovence seznaniti z jako zanimivim, a pri nas še nikjer omenjenim prepisom o pričetku ruske vevlasti, ter posnel v to svrhu slovečo knjigo Thomsenovo: „Der Ursprung des russischen Staates“. Ne vem se več spominati, po čemga nerodnosti, ali po mojej ali po tiskarjeve izpali je iz spisa odločna izjava, da se spis strogo drži Thomsenovih razprav; sicer pak je ta knjiga pod črto večkrat navedena. — S tujim perjem šopiriti se, nij moja navada, vrhu tega pa slovi Thomsenova knjiga tako, da je poznana vsacemu, kdor se je le količkaj za starorusko zgodovino pobrinil. S takim tujim perjem torej šopiriti se, bilo bi, če že družega ne, vsaj zelo nespametno. Za posnetek in ne za originalno delo smatral je spis tudi sl. Matičin odbor, ker došlo mu je nagrado, kakeršna je prevodom navadna.

Toliko svojim prijateljem v pojasnilo.
V Ljubljani 20. julija 1882.

Ivan Vrhovec.

Meteorologično poročilo.

A. V Ljubljani:

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
24. julija	Ob 7. uri	734.29 mm.	+ 17.3° C	brez-vetrij	megleno	0.00 mm. dežja.
	ob 2. uri	733.27 mm.	+ 27.2° C	slabotna burja	deloma jasno	
	popoldne ob 9. uri	733.25 mm.	+ 21.2° C	slabotna burja	jasno	
25. julija	Ob 7. uri	735.11 mm.	+ 18.3° C	brez-vetrij	megleno	0.00 mm. dežja.
	ob 2. uri	734.91 mm.	+ 25.4° C	zmerena burja	oblačno	
	popoldne ob 9. uri	734.15 mm.	+ 21.6° C	brez-vetrij	oblačno	
26. julija	Ob 7. uri	734.27 mm.	+ 18.4° C	brez-vetrij	megleno	30.7 mm. dežja.
	ob 2. uri	733.78 mm.	+ 27.2° C	zmerena burja	deloma jasno	
	popoldne ob 9. uri	738.26 mm.	+ 13.5° C	jugo-zahod slabotno gorenje	oblačno	
27. julija	Ob 7. uri	738.50 mm.	+ 15.8° C	slabotno gorenje	oblačno	0.25 mm. dežja.
	ob 2. uri	737.18 mm.	+ 21.7° C	slabotna burja	deloma jasno	
	popoldne ob 7. uri	739.28 mm.	+ 15.8° C	slabotna burja	deloma jasno	

B. V Avstriji sploh:

Zračni pritisk je ostal v primeri s pretečenimi dnevi precej nespremenjen, vsled tega je bil tudi precej enakomerno razdeljen in je bil razloček med maksimumom in minimumom le neznaten. Vetrovi so postali nekoliko močnejši, sploh pa niso bili posebno spremenljivi. Temperatura je sicer za spoznanje pala, vendar je bila še skoraj povsod nekoliko nad normalom; razloček med maksimumom in minimumom normalen. Nebo je bilo precej spremenljivo, največkrat deloma jasno in deloma oblačno. Vreme precej nestanovitno, sem pa tja celo deževno.

Izkaz

daril za uboge pogorelece v Cerovci v stopiškej fari:
G. Jerina Jan. v Čevcah. 1 gld. — kr.
G. Tolazzi T. v Logatcu 5 „ — „
Skupaj 6 gld. — kr.

Upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Umrli so v Ljubljani:

24. julija: Karol Šelko, uradnega sluge sin, 17 mes., Sv. Jakoba trg št. 1. — Pavla Gražar, uradnega sluge hči, 6 mes., Florijanske ulice št. 35, za drisko. — Marija Škerbic, čevljarjeva hči, 3 leta, Poljanska cesta št. 18.

Dunajska borza

dné 28. julija.

(izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	77 gld. 10 kr
Srebrna renta	77 „ 75 „
Zlata renta	95 „ 20 „
1860 državao posojilo	132 „ — „
Akcije narodne banke	827 „ — „
Kreditne akcije	322 „ 40 „
London	120 „ 20 „
Srebro	— „ — „
Napol.	9 „ 56 1/2 „
C. kr. cekini	5 „ 67 „
Državne marke	58 „ 80 „
4% državne s. ečke iz l. 1854	119 „ 75 „
Državne s. ečke iz l. 1864	172 „ 25 „
4% avstr. zlata rent. davka prosta	95 „ 05 „
Ogrska zlata renta 6%	119 „ 75 „
„ „ 4%	88 „ 30 „
„ „ papirna renta 5%	86 „ 90 „
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104 „ — „
Dunava reg. s. ečke 5%	114 „ — „
Zemlj. obd. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	119 „ 75 „
Prior. oblig. Elizabetine z. pad. železnice	99 „ 25 „
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	106 „ — „
Kreditne s. ečke	177 „ 25 „
Rudolfove s. ečke	10 „ 20 „
Akcije anglo-avstr. banke	120 „ 122 „
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	224 „ — „

Št. 10.071.

(477—3)

Razpis službe.

Pri podpisnem mestnem magistratu se oddaje ustanovljena služba mestnega diplomiranega živino-zdravnika, kateremu je poleg prostega stanovanja odmenjena letna plača 600 goldinarjev in dvojna 10% petletna doklada s pravico do pravilne pokojnine.

Prošnje za to službo, katerim se mora o dokazila o dovršenih študijah in prejetem živino-zdravniškem diplomu, o dozdajnem poslovanju, konečno o znanji slovenskega ali nemškega jezika vsaj katerega drugega slovanskega in nemškega jezika priložiti, je v javnih službah bivačim prosilec po poti predstoječega urada, drugim pa naravnost.

do 10. avgusta 1882

pri podpisnem magistratu izročiti.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dué 7. julija 1882.

Župan: Grasselli.

Ne zgrešiti!

Glavna prodajalnica:	ALOJZIJ KORZIKA,	Pod-družnica:
Poljanska cesta št. 12.	umetni vrtar	Šelenburgove ulice št. 6.
	V LJUBLJANI.	

Podpisani priporoča se uljudno sl. občinstvu in svojim dozdanjim naročnikom, da bi si pri njem naročali šopkov in yencev s trakovi in napisi vsake vrste, katere prav lepo in ceno izdeluje on sam svojimi rokami in sl. občinstvu nij treba plačevati še posebne opravnine.

Pri meni vzprejme se tudi učence, 14—16 let star, učen slovenskega in nemškega jezika v besedi in pismu, ki je iz dobre rodovine in ima veselje, umetnega vrtarstva naučiti se temeljito.

Spoštovanjem

Alojzij Korzika.

(486—2)

Št. 3838.

(484—2)

Razpis služb.

Za prihodnji deželni zbor kranjski, ki se ima začeti prve dni meseca septembra, sprejmeta se 1 slovensk in 1 nemšk stenograf z dobro plačo. — Za posel sposobni gospodje naj se oglašajo do 10. avgusta 1882

v pomočnej pisarni deželnega odbora kranjskega v Ljubljani.

Od deželnega odbora kranjskega,
dné 22. julija 1882.

500 zlatov

plačam onemu, kdor pri vporabljanju

Kothejeve zobne vode

1 steklenica 35 kr., še kedaj čuti zobne bolečine ima iz ust duh.

J. G. Kothe,

umirov. dvorni založnik v Mödlingu

pri Dunaji, vila Kothe.

(144—22)
V Ljubljani dobi se jedino le pri lekarji Jul. pl. Trnkočiji in v vseh lekarnah, droguerijah, parfemerijah, prodajalnicah galanterijskih rečij itd. na Kranjskem.

Marijinceljske kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bolezni v želodci,

in nepresežno zoper neslast do jedi, slabi želodec, smrdečo sapo, napihnjenje, kislo podiranje, ščipanje, katar v želodci, zgago, da se ne nareja pesek in pšeno in slez, zoper zlatenico, gnjus in bljuvanje, da glava ne boli (če izvira bolečina iz želodca), zoper krč v želodci, preobloženje želodca z jedjo ali pijačo, črve, zoper boleznii na vrani, jetrah in zoper zlato žilo.

Glavna zaloga:

Lekar C. Brady, Kremsier, Moravsko.

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane

35 kr.

Prave ima samo: V Ljubljani: lekarna Gabriel Piccoli, na dunajske cesti; lekarna Josip Svoboda, na Prešimovem trgu. V Novem mestu: lekarna Dom. Rizzoli; lekarna Josip Bergmann. V Postojni: Anton Leban. V Gorici: lekarna A. de Gironeoli. V Ajdovščini: lekarna Michael Guglielmo. V Celji: lekar J. Kupferschmied. V Kranju: lekar Drag. Šavnik. V Kamniku: lekar Josip Močnik. V Radovljici: lekar A. Roblek. V Sežani: lekar Ph. Ritschel. V Črnomlju: lekar Ivan Blažek.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš izdelek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenici vtisnena besede: Echte Mariazeller Magentropfen — Brady & Dostal — Apotheker, sklenica mora biti zapečatena z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavitku, na katerem je podoba Marijinceljske matere božje, mora biti poleg te podobe utisneno sodnijsko spravljenost varstveno znamenje in zavoj mora biti zapečaten z našim varstvenim znamenjem. Izdelki podobnega ali istega imena, ki nemale teh znakov istinitosti, naj se zavrzajo kot ponarejeni in prosimo, naj se nam taki slučaj takoj naznajo, da bodo sodnijski kaznovani izčelovalci in prodajalci. (487—46)

Tajci:

27. julija.

Pri Slonu: Semrad iz Trsta. — Löbl z Dunaja. — Druker z Dunaja. — Pri Malič: Kalina iz Zagreba. — Krüger iz Gradca. — Dr. Beanziger z Dunaja.

Hiša se proda,

nova, s 4 sobami, z živinskim hlevom in s 470 □° obsežajočim vrtom, na opekarske cesti v Trnovskem predmestju št. 7. Na polovico plačila bi se nekoliko časa počakalo.

(388—14)

Janez Turšič.

Tinctura Rhei composita vulgo

Frans-ova esenca.

1 steklenica 10 novcev a. v.

Ta tinktura narejena je iz rož, in je zato tako pri-ljubljena, ker je ozdravila že mnogo tisoč ljudi, kar se vidi iz pohvalnih pisem, ki jih izdelovatelj dobiva.

To zdravilo pomaga pri boleznih v želodcu in v trebuhu, ozdravi krč in ščipanje v črevesu, prehodno in trebušno mrzlico, zapreje, hemorojide, zlatenico, glavobol itd. ter je najboljše zdravilo za otroke zopet gliste. (451—3)

Naročila se proti poštnemu povzetju točno izvršujejo.

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armič.

Pogrebna ustanov

Frana Doberleta v Ljubljani

priporoča svoje takozvane

imitirane rakve od kovin.

Izdelane so iz lesa v jako lepe obliki in solidno, sliče so po metalni bavi z bogatimokusnim lišpom od bronu pravim rakvam od kovin popolnem in so ravno tako cene, kakor do zdaj navadne lesene rakve.

Na telegrafično naročilo z naznanjeno dolgotnostno mero pošiljajo se takoj na vse železniške postaje.

Ustanov deva na prost oder in pokopava, ono tudi oskrbi sijajno dekoriranje in pogrebe v in zunaj Ljubljane, kakor tudi oskrbljuje vence in trakove z napisi, naposled tudi transport mrličev na vse kraje to in inozemstva in se priporoča v ceno oskrbovanje. (701—22)

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.